

Naudu ņem no purva

Krīzes laikā ar ES atbalstu uzbūvē frakcionētas kūdras ražotni

"Ražotnes izveide bija pirmais mūsu sadarbības projekts ar LIAA. Esam priecīgi par izdošanos. Patlaban cenšamies kāpināt jaudu un iespējami agrāk atdot bankai aizdevumu," norāda Līvānu novada SIA "Zelta zeme" direktors Pēteris Romanovskis.

Par 2009. gadā sagatavotā un tajā pašā gadā istenotā LIAA administrētā projekta "Frakcionētu dārzkopības kūdras produktu ražotnes izveide Līvānu novadā" Ls 149 630 lielu atbalstu (aptuveni 25% no kopējām projekta attiecināmajām izmaksām) uzņēmums nopirka un uztādīja jaunu ražošanas kompleksu – bunkuru, mašīnas un sijašanas līniju, kā arī konveijeru. Kompleksa darbību arī jaunā būvē kontrolē datorsistēma. Pēc jaunās ražotnes darbības sākšanas kūdras produktu ražošanas jauda pieauga divas reizes, uzlabojās darbinieku darba apstākļi un pieauga uzņēmuma konkurētspēja. Papildus tika izveidotas desmit jaunas darba vietas. Pavisam "Zelta zemes" lielāko īpašnieku – Nīderlandes uzņēmēja – ieguldījums jaunajā ražotnē veidoja Ls 2,8 milj.

Kūdras ieguve Latvijas purvos ir atkarīga no dabas apstākļiem un notiek vien aptuveni trīs mēnešus gadā, kad jāsārūpē viss pārstrādei nepieciešamais daudzums.

P. Romanovskis norāda – Latvijas bankas krīzes laikā naudu neaizdeva, tāpēc kredīts uz desmit gadiem ņemts kādā Vācijas bankā. Nosacījumi izrādījušies daudz izdevīgāki nekā Latvijā. Tas, visticamāk, saistīts ar uzņēmumu akcionāru līdzšinējo darbību, viņi ir citu valstu pilsoņi.

"Zelta zemes" māšas uzņēmums SIA "Līvānu kūdras fabrika" netālu no jaunās ražotnes iegūst kūdru, bet jaunajā ra-

žotnē SIA "Zelta zeme" no tās, konkrēti no frēzkūdras, griezās kūdras un melnās kūdras, veido vajadzīgos maisījumus. Kūdras maisījumus galvenokārt ražo siltumnīcu saimniecības vajadzībām. Aptuveni 90% no visiem produktiem pārdod citās valstīs, tostarp Vācijā, Nīderlandē, Francijā, Spānijā. Skrebeļu purvā iegūto kūdru zina arī Turcijā, Taivē, Ķīnā un Austrālijā.

"Saņemtā ES atbalsts dod mums iespēju patlaban vērtēt

TIMURA SUBHANKULOVA FOTO

Pēteris Romanovskis: "Vairāk nekā 90 procentus no pārstrādātās kūdras mēs pārdodam citās valstīs, kur to izmanto galvenokārt dārzkopībā."

vēl vienas ražotnes būvniecību," norāda P. Romanovskis. Izrādās, ka Līvānos iegūtais un Latvijā līdz galam nenovērtētais derīgais izrakteņš ir ļoti kvalitatīvs un no tā tālāk Nīderlandē gatavo tik ļoti daudzās tautsaimniecības nozarēs pieprasīto aktīvo ogli. "Nav saim-

- izveidota 2008. gadā un ir SIA "Līvānu kūdras fabrika" māšas uzņēmums,
- īpašnieki Nīderlandes pilsoņi Fredijs van Dongens un Thanja van Dongena,
- pērn sāka darbību, apgrozījums Ls 1,7 milj. un peļņa aptuveni Ls 100 000,
- nodarbojas ar frēzkūdras, gabalkūdras un melnās kūdras maisījumu ražošanu,
- abi māšas uzņēmumi nodarbina 80, bet sezonas laikā – trīs mēnešus vasarā – 150 darbiniekus,
- vairāk nekā 90% no visiem produktiem pārdod citās valstīs, galvenokārt Rietumeiropā.

vismaz sešu miljonu eiro lielu naudas ieguldījumu un ļoti ziņoņus darbiniekus," uzsvēr P. Romanovskis.

Uzņēmējs vērs uzmanību uz ļoti maz Latvijā izmantoto kūdras potenciālu un norāda uz vairākām ačgārnībām likumos. Piemēram, Latvijā kūdru līdzīgi degvielai un gāzei uzskata par fosilo kurināmo, bet Igaunijā tā ir lēni atjaunojama biomasa. Ziemeļu kaimiņvalsts lielajās pilsētās jau vairākus gadus darbojas koģenerācijas stacijas, kurās kūdra veido 70 – 80% no kopējā kurināmā. Šajās katlamājās līdzās piecdesmit megavatiem siltuma ražo divdesmit piecus megavatus elektroenerģijas. Kopējie rūpnieciski izmantojamās kūdras krājumi mūsu valstī veido aptuveni 750 miljonus tonnu, turklāt uzņēmēji ik gadu izmanto vien no jauna izveidojušos šā derīgā izrakteņa daļu.